

PRIMLJENO:	28. V	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-2/15-7		
VEZA:			
EPA:	239 XXV		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Skupština Crne Gore

gospodinu Ranku Krivokapiću, predsjedniku

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosim **Prijedlog zakona o ličnom stečaju potrošača**, radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Poslanik

Andrija Popović

PRIJEDLOG ZAKONA O LIČNOM STEČAJU POTROŠAČA

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim se zakonom uređuju opšta pravila o ličnom stečaju potrošača, postupak radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma, uslovi za otvaranje stečajnog postupka nad imovinom potrošača, pravne posljedice njegovog otvaranja i sprovođenja, postupak pred sudom kao i uslovi i posljedice oslobađanja potrošača od preostalih obaveza.

Ciljevi zakona

Član 2

- (1) Postupak ličnog stečaja potrošača se sprovodi radi stvaranja uslova za regulisanje potrošačevih obaveza, podsticanja dogovora između povjerioca i potrošača oko restrukturiranja postojećih obaveza, namirenja povjerilaca unovčavanjem imovine potrošača i podjele prikupljenih sredstava povjeriocima, pružanja instrukcija o odgovornom i ekonomski racionalnom ponašanju potrošača, kako bi se osiguralo grupno podmirivanje povjerilaca iz imovine potrošača u stečaju.
- (2) Savjesnom i oporavljenom potrošaču nakon protoka perioda provjere i ispitivanja njegovog ponašanja, pružiće se mogućnost oslobađanja od preostalih obaveza prema povjeriocima.

Rodna senzitivnost

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Potrošač kao stečajni dužnik

Član 4

(1) Potrošačem se, u smislu ovoga zakona, smatra svako fizičko lice, osim samostalnog trgovca pojedinca i zanatlija, koje sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, privredne ili profesionalne djelatnosti.

(2) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i na lica koja obavljaju samostalnu poslovnu djelatnost, u slučajevima kada:

- 1) nemaju više od 10 povjerilaca;
- 2) njihove obaveze iz obavljanja samostalne poslovne djelatnosti ne prelaze iznos od 15.000,00 eura;
- 3) nemaju obaveza iz radnih odnosa koje proizlaze iz obavljanja samostalne djelatnosti;
- 4) nije pokrenut predstečajni ili stečajni postupak.

(3) Postupak stečaja potrošača sprovodi se nad imovinom potrošača, izuzev primarne stambene jedinice u kojoj potrošač kao stečajni dužnik živi.

Stečajni razlozi

Član 5

- (1) Postupak stečaja potrošača može se pokrenuti ako je potrošač insolventan.
- (2) Insolventnost je, u smislu ovoga zakona, trajnija nesposobnost za ispunjenje dospjelih novčanih obaveza.
- (3) Insolventnost potrošača nastupa ukoliko više od šest mjeseci kasni sa jednom ili više dospjelih obaveza, koje u ukupnom iznosu prelaze sedmostruki iznos njegove plate ili druge nadoknade koju prima redovno u istim periodima koji nijesu duži od dva mjeseca, ili ako je nezaposlen i više od pet mjeseci kasni sa obavezama u iznosu većem od 2.500,00 eura.

GLAVA II

VANSUDSKI POSTUPAK

Svrha vansudskog postupka

Član 6

Vansudski postupak se temelji na načelu dobrovoljnosti i sprovodi se radi sklapanja vansudskog sporazuma između potrošača i povjerioca.

Savjetovališta

Član 7

- (1) Vansudski postupak sprovode posrednici u savjetovalištima prema pravilima o kojima su se stranke sporazumjele.
- (2) Savjetovalištima se, u smislu ovoga zakona, smatraju službe koje su ovlaštene da sprovode postupke posredovanja radi postizanja vansudskog sporazuma između potrošača i povjerilaca i podobne osobe-posrednici (u daljem tekstu: posrednici) koji su osposobljeni za stručno savjetovanje potrošača o načinu regulisanja njegovih obaveza.
- (3) Posrednik je dužan postupati sa ličnim podacima u skladu s odredbama posebnog propisa koji urjeđuje zaštitu ličnih podataka.
- (4) Pravilnik o kriterijumima za izbor službi i posrednika iz stava 2 ovog člana, načinu rada savjetovališta, njegovom finansiranju i uslovima za obavljanje poslova posredovanja, donosi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde).

Pokretanje i tok postupka

Član 8

- (1) Povjerilac ili potrošač koji namjeravaju sudu da podnesu prijedlog za pokretanje postupka stečaja potrošača dužni su, prije podnošenja prijedloga sudu, obratiti se zahtjevom savjetovalištu ili posredniku radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma.

- (2) Uz zahtjev za sprovođenje vansudskog postupka povjerilac je dužan priložiti isprave iz kojih proizlazi vjerodostojnost postojanja njegovog potraživanja.
- (3) Potrošač je dužan da u postupku radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma sastavi plan izmirenja duga, u čijoj izradi mu mogu pomoći osobe ili službe iz stava 1 ovoga člana.
- (4) U postupku radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma, potrošač je dužan pripremiti popis imovine koji će dostaviti na propisanim obrascima.
- (5) Oblik i sadržina obrasca zahtjeva za sprovođenje vansudskog postupka, popisa imovine, povjerilaca i dugovanja, utvrđuje se posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo pravde.
- (6) Povjerioci su u postupku radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma dužni, po zahtjevu potrošača, a o svom trošku, u roku od osam radnih dana, dati pisanu izjavu o svojim potraživanjima uz obaveznu naznaku primarnih i sekundarnih potraživanja.
- (7) Solidarni dužnici i jemci stečajnog dužnika mogu, kao stečajni povjerioci, tražiti povraćaj sredstava koja su poslije otvaranja stečajnog postupka platila za stečajnog dužnika, pod uslovom da prema njemu imaju regresna prava.

Prijavljivanje potraživanja povjerilaca

Član 9

- (1) Prijavljivanje potraživanja povjerilaca vrši se podnošenjem pisane prijave stečajnom sudu, koja sadrži sljedeće podatke:
  - 1) naziv, odnosno ime i sjedište, odnosno prebivalište povjerioca sa kontakt adresom;
  - 2) matični broj pravnog lica, odnosno JMBG za fizička lica;
  - 3) broj poslovnog ili tekućeg računa;
  - 4) pravni osnov potraživanja;
  - 5) iznos potraživanja, a posebno iznos glavnog potraživanja sa obračunom kamate;
  - 6) stvar na kojoj je povjerilac stekao razlučno pravo, ukoliko se radi o obezbijedenom potraživanju i iznos njegovog potraživanja koje nije obezbijedeno, ako njegovo potraživanje nije u cjelini obezbijedeno;
  - 7) određeni zahtjev povjerilaca, shodno odredbama o sadržini tužbe zakona kojim se uređuje parnični postupak;

- 8) iznos potraživanja u valuti potraživanja, ukoliko povjerioci imaju potraživanja u stranoj valuti.
- (2) Ako se prijavljuju potraživanja o kojima se vodi parnica, u prijavi se navodi sud pred kojim se vodi postupak sa oznakom spisa.

Rok za podnošenje potraživanja

Član 10

(1) Prijave potraživanja se mogu podnijeti i po isteku roka od 30 dana od dana otvaranja stečajnog postupka, ali najkasnije do početka pripremnog ročišta, ako povjerilac dokaže da su postojali opravdani razlozi za propuštanje roka koji se nijesu mogli predvidjeti ili otkloniti.

(2) Prijave podnijete po isteku roka iz prethodnog stava ovoga člana odbacuju se kao neblagovremene.

Rokovi

Član 11

(1) Postupak radi pokušaja postizanja vansudskog sporazuma ima se okončati u roku od 60 dana, a u izuzetnim slučajevima se može produžiti za dodatnih 30 dana, ako osobe i službe odnosno savjetovališta iz člana 8 stav 2 ocijene da postoji mogućnost postizanja vansudskog sporazuma između potrošača i njegovih povjerilaca.

(2) Posrednici ili služba će, nakon isteka roka iz stava 1 ovoga člana, izdati potrošaču ili povjeriocu potvrdu o tome da pokušaj postizanja vansudskog sporazuma nije uspio.

Popis imovine povjerilaca i dugovanja

Član 12

(1) Popis imovine, povjerilaca i dugovanja potrošač će priložiti posredniku ili službi u postupku pokušaja postizanja vansudskog sporazuma.

(2) Popis imovine obuhvata svu postojeću imovinu, primanja i obaveze uz navođenje njihovih iznosa ili vrijednosti, spisak svih povjerilaca, potraživanja, očekivana primanja kao i očekivano nasljedstvo.

(3) Prilikom sastavljanja popisa imovine naročito će se voditi računa da se:

1) u popisu imovine posebno navedu primanja iz radnog odnosa i ostala primanja kao i njihovi iznosi u protekla tri mjeseca.

2) kod navođenja obaveza naznače podaci o tekućim troškovima kao što su režije, obaveze izdržavanja i premije osiguranja.

3) precizira postojanje novčanih ili nekih drugih potraživanja prema trećim licima.

4) navedu sva druga prava koja čine imovinu potrošača.

5) naznači postojanje novčanih sredstava na bankovnim računima, kao i kod kojih banaka su ti računi.

6) upozori ako je neko od povjerilaca ili dužnika član uže porodice.

7) članovima uže porodice se u smislu ovoga zakona, smatraju: bračni drug, srodnici po krvi u pravoj liniji i njihov bračni drug, braća, sestre, pastorki, usvojenici, djeca povjerena na smještaj, odgoj ili brigu izvan porodice, maćeha, očuh, usvojitelj i osoba koju je potrošač dužan po zakonu izdržavati.

8) navede sva imovina, ako je potrošač osoba koja obavlja djelatnost slobodnog zanimanja, pri čemu posebno mora biti odvojena ona imovina koja je iskazana u njegovim poslovnim knjigama.

(4) U popisu imovine, potrošač mora naznačiti da li je u proteklih deset godina prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka između njega i članova njegove porodice, te drugih osoba bilo kakvih imovinsko pravnih raspolaganja sa kojim radnjama je izjednačena i pravna praznina.

(5) Uz popis imovine iz stava 2 ovoga člana mora se priložiti izjava da su svi dostavljeni podaci tačni i potpuni i saglasnost potrošača i članova domaćinstva za uvid u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini.

(6) Ako se utvrdi da su podaci iz popisa imovine, povjerilaca i dugovanja nepotpuni ili netačni, potrošaču će se omogućiti da ih ispravi ili dopuni.

- (7) Ako potrošač ne iskoristi mogućnost iz stava 6 ovoga člana, posrednik je dužan upozoriti povjerioce na nepotpunost ili netačnost podataka sadržanih u popisu imovine, povjerilaca i dugovanja o čemu na popisu sastavlja bilješku.
- (8) Popis iz stava 1 ovoga člana može se koristiti samo za utvrđivanje imovine i povjerilaca u postupku stečaja potrošača, kao i za utvrđivanje raspolaganja koja bi mogla imati karakteristike pobijanih pravnih radnji.
- (9) Za davanje neistinitih i/ili nepotpunih podataka o imovini i povjeriocima potrošač odgovara kao za lažan iskaz u postupku pred sudom.
- (10) Vansudski sporazum kojim nijesu obuhvaćeni svi povjerioci, smatraće se ništavnim.
- (11) U slučaju iz stava 9 ovoga člana, svaka strana dužna je da vrati drugoj sve ono što je primila po osnovu ovakvog sporazuma, a ako to nije moguće ili ako se karakter onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, mora se dati odgovarajuća naknada u novcu prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.
- (12) Potrošač odgovara za štetu povjeriocima koje je namjerno ili nepažnjom izostavio iz popisa imovine i povjerilaca.

Okončanje vansudskog postupka

Član 13

- (1) Vansudski sporazum postignut između potrošača i povjerilaca, u skladu sa ovim zakonom, ima značaj vansudske nagodbe, a ukoliko je potvrđen od strane notara ima i svojstvo izvršnosti, te predstavlja plan izmirenja potrošačevih obaveza.
- (2) Ako između potrošača i povjerilaca ne bude postignut vansudski sporazum, potrošač ili povjerilac mogu sudu podnijeti prijedlog za pokretanje postupka stečaja potrošača.
- (3) Pokušaj postizanja vansudskog sporazuma sa povjeriocima smatra se neuspješnim, ako neki od povjerilaca nakon što su počeli pregovori u cilju ostvarenja sporazuma o regulisanju potrošačevih obaveza pokrene izvršni postupak ili izričito i nedvosmisleno izjavi da nije saglasan sa vansudskim sporazumom.

(4) U slučaju iz stava 3 ovoga člana posrednik ili služba će, bez odlaganja, izdati potvrdu potrošaču ili povjeriocu o neuspjelom pokušaju postizanja vansudskog sporazuma.

(5) Potrošač može uz plan izmirenja duga u postupku pokušaja postizanja vansudskog sporazuma podnijeti prijedlog za oslobađanje od preostalih obaveza ili dati izjavu da takvo oslobađanje neće tražiti u postupku pred sudom.

Načela postupka

Član 14

(1) Učesnici postupka obavezni su prije pokretanja postupka pokušati postići sporazum u vansudskom postupku kojim će regulisati svoja prava i obaveze u skladu s odredbama ovoga zakona.

(2) U sastavljanju plana izmirenja duga važi načelo privatne autonomije.

(3) Sud može odrediti da se postupak vodi pisano ako su imovinski odnosi potrošača pregledni te je broj povjerilaca ili visina potraživanja mala.

GLAVA III

Tijela sudskog postupka

Član 15

Tijela u postupku pred sudom su sudija i stečajni upravnik.

Stečajni upravnik

Uslovi za imenovanje

Član 16

(1) Za stečajnog upravnika može se imenovati fizičko lice koje je državljanin Crne Gore, koje ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit za stečajnog upravnika i koje se nalazi na listi stečajnih upravnika.

(2) Prilikom imenovanja stečajnog upravnika posebno će se voditi računa o tome da stečajni upravnik raspolaže potrebnom stručnošću i poslovnim iskustvom za vođenje stečajnog postupka.

(3) Za stečajnog upravnika može biti imenovan i advokat pod uslovom da se nalazi na listi stečajnih upravnika.

Lista stečajnih upravnika

Član 17

(1) Listu stečajnih upravnika utvrđuje i vodi Ministarstvo pravde.

(2) Lista iz stava 1 ovoga člana može se dopunjavati.

(3) Lice koje se nalazi na listi stečajnih upravnika brisaće se sa liste aktom Ministarstva pravde ako se utvrdi postojanje razloga iz člana 18 stav 1 tačka 1 i 6 ovoga zakona ili na lični zahtjev.

Stručni ispit

Član 18

Program, uslove i način polaganja stručnog ispita za stečajnog upravnika, kao i postupak upisivanja i brisanja sa liste stečajnih upravnika utvrđuje Ministarstvo pravde odgovarajućim propisom.

Ograničenja u imenovanju stečajnog upravnika

Član 19

Za stečajnog upravnika ne može biti imenovano lice:

- 1) koje je pravosnažno osuđivano za krivično djelo izvršeno sa umišljajem ili kome je izrečena zabrana obavljanja određenih poslova zbog povrede dužnosti ili zabrana članstva u organima upravljanja;
- 2) koje ima potraživanje ili obavezu prema potrošaču;

- 3) koje je u prethodnoj godini bilo član organa upravljanja ili drugo ovlašteno lice, računovođa, nezavisni revizor, advokat potrošača ili srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili je odgovornom licu ili članu upravljanja stečajnog potrošača bračni, odnosno vanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije;
- 4) koje je srodnik po krvi u pravoj liniji bez obzira na stepen, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili srodnik po tazbini do drugog stepena ili je bračni ili vanbračni drug, bez obzira da li je brak prestao, stečajnog sudije koji vodi predmetni stečajni postupak;
- 5) koje je potrošač, odnosno lice zaposleno u pravnom licu koje je i samo dužnik u nekom stečajnom postupku;
- 6) koje je zbog teže povrede službene dužnosti sud u posljednjih pet godina smijenio sa dužnosti stečajnog upravnika;
- 7) koje bi imenovanjem za stečajnog upravnika bilo u sukobu interesa u odnosu na stečajnog potrošača.

Dužnosti stečajnog upravnika

Član 20

- (1) Stečajni upravnik zastupa potrošača u postupku njegovog stečaja.
- (2) Stečajni upravnik je dužan postupati savjesno i uredno i kao dobar privrednik starati se o završetku započetih, a neizvršenih poslova potrošača i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad sredstvima potrošača.
- (3) Stečajni upravnik je dužan da se brine o ostvarivanju povjeriočevih potraživanja.
- (4) Stečajni upravnik je dužan najmanje jednom godišnje podnijeti sudu pisani izvještaj u kojem će navesti stanje potrošačeve imovine, novonastale okolnosti koje bi mogle uticati na mogućnost ispunjenja obaveza potrošača, iznos ukupno isplaćenih sredstava pojedinom povjeriocu kao i ostale podatke koji su od značaja i mogu uticati na tok postupka.
- (5) Izvještaj iz stava 4 ovoga člana se objavljuje na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

- (6) Stečajni upravnik je dužan unovčiti imovinu stečajne mase bez odlaganja i ravnomjerno je raspodijeliti povjeriocima.
- (7) Protiv izvještaja iz stava 4 ovoga člana pravo prigovora imaju potrošač i povjerioci.
- (8) O prigovoru iz stava 9 ovoga člana odlučuje sud u roku od osam dana.
- (9) Protiv odluke iz stava 10 ovoga člana je konačna.
- (10) Stečajni upravnik je dužan obavljati i ostale poslove u skladu s ovim zakonom.

Pravni položaj stečajnog upravnika

Član 21

- (1) Stečajni upravnik je dužan osobe obavezane na plaćanje obavijestiti o postupku.
- (2) Stečajni upravnik je dužan iznose koje primi na osnovu postupka kao i ostale isplate u korist potrošača ili trećeg lica držati odvojene od svoje imovine i jednom godišnje ih podijeliti povjeriocima na osnovu završnog popisa.
- (3) Stečajni upravnik je dužan potrošaču, nakon četiri godine od zaključenja stečajnoga postupka predati deset, nakon pet godina od zaključenja stečajnoga postupka petnaest, a nakon šest godina od zaključenja stečajnoga postupka dvadeset posto od iznosa koje primi na temelju ustupa ili od drugih preuzetih plaćanja.
- (4) Povjerioci mogu na stečajnog upravnika dodatno prenijeti i nadzor nad ispunjenjem obaveza potrošača.
- (5) Stečajni upravnik je dužan preuzeti nadzor samo ako mu dodatni iznos nagrade koji bi mu na temelju toga pripao bude unaprijed isplaćen ili dat.
- (6) U slučaju iz stava 4 ovoga člana, stečajni upravnik će bez odlaganja obavijestiti povjerioce o utvrđenoj povredi dužnosti.
- (7) Stečajni upravnik je dužan sudu po okončanju svoje službe dostaviti račun.

Nadzor nad radom stečajnog upravnika

Član 22

- (1) Nadzor nad radom stečajnog upravnika vrši sud te ga u svako doba može posebnim rješenjem razriješiti dužnosti i imenovati novog stečajnog upravnika.
- (2) Na stečajnog upravnika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o nadzoru nad stečajnim upravnikom i o razrješenju stečajnog upravnika, s tim da svaki stečajni povjerilac ima pravo predložiti razrješenje stečajnog upravnika kao i pravo na žalbu protiv odluke suda o prijedlogu za razrješenje.

Poseban račun stečajnog upravnika

Član 23

- (1) Stečajni upravnik je dužan da otvori poseban račun kod ovlaštene finansijske institucije.
- (2) Poseban račun iz stava 1 ovoga člana stečajni upravnik mora otvoriti najkasnije prvog radnog dana nakon što ga je sud imenovao.
- (3) Putem računa iz stava 1 ovoga člana, stečajni upravnik može primiti samo uplate i obavljati isplate koje se odnose na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom.
- (4) Stečajni upravnik je dužan da sve uplate koje se odnose na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom vodi odvojeno od svoje imovine.
- (5) Sredstva s posebnog računa ne mogu biti predmet pljenidbe koja se sprovodi protiv stečajnog upravnika, a u slučaju stečaja ili smrti stečajnog upravnika ne ulaze u njegovu stečajnu masu odnosno zaostavštvinu.
- (6) Za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa iz stava 1 ovoga člana ne plaća se naknada.

Nagrada i nadoknada troškova stečajnom upravniku

Član 24

- (1) Stečajni upravnik ima pravo na novčanu nadoknadu za svoj rad i na nadoknadu stvarnih troškova u skladu s utrošenim vremenom i složenošću rada.
- (2) Nagradu stečajnom upravniku rješenjem određuje sud, po obračunu stvarnih troškova, a na osnovu pisanog, obrazloženog i dokumentovanog izvještaja koji podnosi.
- (3) Sud određuje jednokratnu novčanu nadoknadu stečajnom upravniku u iznosu od 500,00 eura, kao i procenat nakon svakog unovčavanja imovine, odnosno diobe.
- (4) Novčana nadoknada se određuje srazmjerno visini unovčene, odnosno podijeljene imovine i to:
  - 1) do 3.000,00 eura 3%,
  - 2) od 3.000,01 do 5.000,00 eura 2.5%,
  - 3) od 5.000,01 eura 2%.
- (5) Na naknadu troškova stečajnog upravnika na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o stečaju kojima se reguliše nagrada za rad i naknada troškova stečajnom upravniku.
- (6) Ako u stečajnom postupku nema sredstava za isplatu nagrade i naknade troškova stečajnom upravniku, nagrada i naknada troškova isplatiće se iz sredstava Fonda za pokriće troškova stečajnog postupka.
- (7) Način osnivanja Fonda za pokriće troškova stečajnog postupka i isplate naknada stečajnim upravicima, reguliše se posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo pravde.

Pokriće minimalne nagrade za stečajnog upravnika

Član 25

- (1) Sud će, na prijedlog stečajnog upravnika, donijeti odluku o odbijanju zahtjeva za oslobađanje potrošača od preostalih obaveza, ako iznosi koji su mu uplaćeni za prethodnu godinu njegovog rada nijesu dovoljni za pokriće njegove minimalne nagrade, a potrošač ne doplati iznos koji nedostaje, pod uslovom da ga je stečajni

upravnik pismeno pozvao da u roku od petnaest dana to učini i pri tome ga upozorio na mogućnost uskraćivanja njegovog oslobađanja od preostalih obaveza.

- (2) Prije donošenja odluke iz stava 1 ovoga člana, sud će saslušati potrošača.
- (3) Ako potrošač u roku od petnaest dana po pozivu suda uplati nedostajući iznos iz stave 1 ovoga člana, sud neće uskratiti oslobađanje.
- (5) U slučaju iz stava 1 ovoga člana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe člana 65 ovoga zakona.

Dodatna taksa za vođenje postupka

Član 26

- (1) Povjerilac koji predlaže pokretanje postupka stečaja potrošača, dužan je pri podnošenju prijedloga uz sudsku taksu na prijedlog za pokretanje postupka uplatiti i dodatnu taksu u iznosu od 1.000,00 eura za Fond namijenjen za pokriće troškova stečajnog postupka koji se ne mogu podmiriti iz imovine potrošača, odnosno za unaprijed uzeta sredstava za vođenje postupka dok se u tom postupku ne prikupe za to potrebna sredstva.
- (2) Fond iz stava 1 ovoga člana osniva se i funkcioniše na način utvrđen pravilnikom koji donosi Ministarstvo pravde shodno članu 24 stav 7.
- (3) Dodatna taksa iz stava 1 ovoga člana uplaćuje se na poseban račun nadležnog osnovnog suda.
- (4) Uplaćena sudska taksa i dodatna taksa su troškovi postupka stečaja potrošača i povjerilac koji je uplatio avans ima pravo na njihovu naknadu.

Pravila o unovčenju imovine potrošača

Član 27

- (1) Pri unovčenju imovine potrošača, stečajni upravnik je obavezan da vodi računa o dostojanstvu potrošača i njegovim osnovnim životnim potrebama, posebno

procjenjujući obaveze potrošača koje se odnose na izdržavanje članova domaćinstva, podmirenje troškova i zadovoljavanje potreba zajedničkog života.

(2) Stečajni upravnik je dužan da se pobrine da potrošaču mjesečno ostane dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, odnosno za skroman život.

(3) Potrošač je ovlašten da predloži da se umjesto prodaje i unovčenja nekretnina, porodičnog nakita i predmeta koji za potrošača imaju posebnu vrijednost, potraživanja povjerioca podmiruju na neki drugi način.

(4) Prijedlog iz stava 3 ovoga člana, potrošač je obavezan obrazložiti u pisanoj formi i podnijeti ga sudu.

(5) O prijedlogu iz stava 3 ovoga člana odlučuje sud u roku od osam dana od dana podnošenja prijedloga.

(6) Protiv odluke iz stava 5 ovoga člana povjerioci i potrošač mogu podnijeti žalbu u roku od tri dana od dana njenog dostavljanja.

(7) Žalba iz stava 6 ovoga člana ne odlaže izvršenje rješenja.

GLAVA IV

POSTUPAK PRED SUDOM

Nadležnost

Član 28

U postupku stečaja potrošača nadležan je osnovni sud na području opštine u kojoj potrošač ima prebivalište, odnosno boravište.

Primjena pravila parničnog i stečajnog postupka

Član 29

U postupku stečaja potrošača na odgovarajući se način primjenjuju pravila parničnog postupka i odredbe zakona koji reguliše postupak stečaja ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Načela postupka

Član 30

- (1) Postupak stečaja potrošača pokreće se na prijedlog lica iz člana 34 stav 1 ovoga zakona.
- (2) Postupak stečaja potrošača je hitan.
- (3) Sud po pravilu odluke donosi bez usmene rasprave.
- (4) Sud je ovlašten po službenoj dužnosti utvrđivati činjenice od značaja za postupak saslušavanjem svjedoka i stručnjaka, kao i uvidom u odgovarajuće registre i evidencije, u skladu s posebnim zakonima.

Dostava pismena

Član 31

- (1) Pismena donešena u postupku stečaja potrošača objavljuju se putem internet stranice, e - oglasne table i oglasne table sudova.
- (2) Smatra se da je dostava saopštenja strankama izvršena protekom osmog dana od dana objave pismena na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.
- (3) Ako su povjerioci fizička lica, prva dostava pismena u postupku će se obaviti u skladu sa pravilima Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena.
- (4) Učesnici postupka mogu zatražiti da im se pismena dostavljaju na kućnu adresu ili na adresu elektronske pošte.

Odluke

Član 32

- (1) Odluke u postupku stečaja potrošača donose se u formi rješenja i zaključka.
- (2) Zaključkom se odlučuje o upravljanju postupkom i o drugim pitanjima kada je to propisano ovim zakonom.

Pravni lijekovi

Član 33

- (1) Protiv rješenja donijetog u stečajnom postupku može se izjaviti žalba, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Rok za žalbu je osam dana od dana dostavljanja rješenja.
- (3) Žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.
- (4) Ako je protiv rješenja dozvoljena posebna žalba, sud će umnožiti dio akta na koji se žalba odnosi i prepis toga dijela akta sa žalbom dostaviti drugostepenom sudu.
- (5) Dok drugostepeni sud ne donese odluku, u slučaju iz stava 4 ovoga člana, u prvostepenom će se postupku preduzimati one radnje koje je moguće preduzimati prije pravosnažnosti pobijanog rješenja.
- (5) Kada sud koji je donio prvostepeno rješenje nađe da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od strane ovlaštenog lica, dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe, dostaviti žalbu nadležnom drugostepenom sudu.
- (6) Protiv zaključka nije dopuštena posebna žalba.
- (7) U postupku stečaja potrošača ne može se podnijeti prijedlog za ponavljanje postupka.

GLAVA V

POKRETANJE POSTUPKA I PRIPREMNO ROČIŠTE

Pokretanje postupka

Član 34

- (1) Postupak stečaja potrošača se pokreće prijedlogom potrošača ili povjerilaca.
- (2) Predlagač mora uz prijedlog za pokretanje postupka sudu podnijeti potvrdu o tome da postupak vansudskog sporazuma nije uspio.
- (3) Ako predlagač uz prijedlog ne podnese potvrdu iz stava 2 ovoga člana, sud će prijedlog odbaciti.
- (4) Povjericac je ovlašćen podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, ako učini vjerovatnim postojanje svog potraživanja i nekog od stečajnih razloga iz člana 5 ovoga zakona.
- (5) Postojanje potraživanje povjerioca smatraće se vjerovatnim ako povjericac njegovo postojanje temelji na izvršnoj ispravi ili pravosnažnoj sudskoj ili upravnoj odluci.
- (6) Uz prijedlog za otvaranje postupka stečaja potrošača, potrošač je obavezan priložiti popis imovine, povjerilaca i dugovanja i plan izmirenja duga.

Troškovi postupka

Član 35

- (1) Troškove postupka stečaja potrošača snosi potrošač u paušalnom iznosu od 500,00 eura, u slučaju kada se javlja u ulozi podnosioca prijedloga.
- (2) Ako se utvrdi da potrošač nije u mogućnosti da snosi troškove postupka, jer nema imovine, niti raspolaže novčanim sredstvima, postupak stečaja potrošača neće se otvoriti već će se u tom slučaju primijeniti odredbe koje se odnose na postupak oslobađanja od preostalih obaveza.

(3) Kad postupak stečaja potrošača pokreće povjerilac, dužan je uplatiti avans za pokriće troškova postupka u iznosu koji zaključkom odredi sud.

(4) Ako predlagač ne uplati avans u roku od 15 dana, sud će rješenjem odbaciti prijedlog.

(5) Ako postupak stečaja potrošača bude otvoren, avansni iznos ulazi u troškove stečajnog postupka.

(6) Povjerioci nemaju pravo na naknadu troškova od strane potrošača nastalih u vezi sa planom izmirenja duga.

(7) Svaki povjerilac snosi svoje troškove postupka.

Zastoj postupka

Član 36

(1) Prije donošenja rješenja o otvaranju postupka stečaja potrošača, sud može na prijedlog potrošača ili povjerioca odrediti zastoj postupka do tri mjeseca, ako su okolnosti takve da bi u nastavku pregovora potrošač i povjerilac mogli postići sporazum.

(2) Nakon isteka roka iz stava 1 ovoga člana, sud će nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Pripremno ročište

Član 37

(1) Prije donošenja odluke o otvaranju postupka stečaja potrošača, sud će zakazati pripremno ročište na kojem će se raspravljati i glasati o planu izmirenja duga.

(2) Sud može odložiti pripremno ročište samo ukoliko ocijeni da je to potrebno radi zaštite interesa stranaka.

(3) Pripremno ročište sud može odložiti samo jednom.

Poziv za pripremno ročište

Član 38

(1) Poziv za pripremno ročište objavljuje se putem internet stranice, e-oglasne table i oglasne table sudova zajedno s planom izmirenja duga i popisom imovine, povjerilaca i dugovanja, uz napomenu da svako može obaviti uvid u plan izmirenja duga i popis imovine, dugovanja i povjerilaca u pisarnici nadležnog suda.

(2) Poziv za pripremno ročište sadrži poziv povjeriocima da se izjasne o planu izmirenja duga u roku od 30 dana od objave poziva za pripremno ročište na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

(3) Povjerioci čija potraživanja nijesu sadržana u popisu imovine, dugovanja i povjerilaca niti su pri izradi plana izmirenja duga uzete u obzir, mogu zahtijevati njihovo namirenje samo ako su u roku od 30 dana od objave poziva za pripremno ročište podnijeli zahtjev za dopunu ili izmjenu popisa.

(4) Poziv za pripremno ročište iz prethodnog stava mora sadržati izričito upozorenje na pravne posljedice propuštanja roka za podnošenje zahtjeva za dopunu ili izmjenu popisa.

Poziv za glavni pretres

Član 39

(1) Poziv za glavni pretres objavljuje se na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova zajedno sa planom izmirenja duga i popisom potraživanja,

(2) Ako je povjerilac fizičko lice, dostava poziva će se obaviti u skladu sa pravilima Zakona parničnog postupka o dostavi pismena.

(3) Poziv za glavni pretres mora sadržati poziv povjerilaca da se izjasne o planu izmirenja duga.

(4) Povjerioci su dužni izjasniti se o planu izmirenja duga u roku od 30 dana od objave poziva za glavni pretres na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova, odnosno obavljene dostave.

Tok ročišta

Član 40

- (1) Glavni pretres započinje razmatranjem plana izmirenja duga.
- (2) Plan izmirenja duga se, na prijedlog pojedinih povjerilaca ili potrošača, može dopuniti ili izmijeniti.
- (3) Svaki povjerilac ima pravo da zahtijeva provjeru podataka njegovih potraživanja sadržanih u popisu potraživanja.
- (4) Glasanje o planu izmirenja duga obavlja se na temelju utvrđenog popisa povjerilaca i prava glasa koji im pripada.

Prihvatanje plana

Član 41

- (1) Ako se neki od povjerilaca nije u roku od 30 dana od objave poziva za glavni pretres na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova odnosno prijema poziva za glavni pretres izjasnio o planu izmirenja duga, smatra se da je dao svoj pristanak na plan.
- (2) Ako povjerioci nijesu dali prigovor na plan, smatra se da je plan prihvaćen što sud utvrđuje rješenjem.
- (3) Prihvaćeni plan ima značaj sudske nagodbe.
- (4) Ako svi povjerioci nijesu saglasni sa planom, sud svojom odlukom može nadomjestiti nedostajući izričiti pristanak nekog od povjerilaca, ako su povjerioci čija potraživanja prelaze polovinu ukupnih potraživanja dali svoj pristanak.
- (5) Sud će odluku iz stava 4 ovoga člana donijeti nakon što sasluša povjerioce koji nijesu dali svoj pristanak na prihvatanje plana izmirenja duga.
- (6) Ako plan izmirenja duga bude prihvaćen, prijedlog za otvaranje postupka stečaja potrošača i prijedlog za oslobađanje od preostalih obaveza smatraju se povučeni.

Neprihvatanje plana

Član 42

Ako plan izmirenja duga ne bude prihvaćen, sud će otvoriti postupak stečaja potrošača uz primjenu pravila propisanih ovim zakonom.

GLAVA VI

OTVARANJE POSTUPKA STEČAJA POTROŠAČA

I

PRAVNE POSLJEDICE OTVARANJA

Član 43

Otvaranje postupka

- (1) Sud donosi rješenje o otvaranju postupka stečaja potrošača na prijedlog potrošača ili povjerioca nakon što je završio postupak pokušaja postizanja vansudskog sporazuma i sudu je od strane predlagača dostavljena potvrda o tome da je postupak sproveden, a vansudski sporazum nije postignut, te ukoliko su ostvarene pretpostavke iz člana 5 ovoga zakona, a plan izmirenja duga nije prihvaćen.
- (2) Rješenje o otvaranju postupka stečaja potrošača objavljuje se na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.
- (3) Sud će u rješenju o otvaranju postupka stečaja potrošača imenovati stečajnog upravnika i naložiće da se rješenje o otvaranju postupka stečaja potrošača upiše u zemljišne knjige i druga odgovarajuća dokumenta.
- (4) Povjerioci mogu izjaviti žalbu protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka samo u odnosu na plan izmirenja duga.
- (5) Drugostepeni sud o žalbi odlučuje u roku od dva mjeseca od dana njenog podnošenja.

Pravne posljedice otvaranja postupka stečaja

Član 44

(1) Pravne posljedice otvaranja postupka stečaja potrošača nastupaju od trenutka kada je rješenje o otvaranju stečajnog postupka objavljeno na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

(2) Ako rješenje o otvaranju postupka stečaja potrošača u postupku po žalbi bude ukinuto, a u ponovnom postupku stečaj nad potrošačem bude opet otvoren, smatraće se da su pravne posljedice otvaranja postupka nastupile od trenutka objave prvog rješenja o otvaranju stečajnog postupka istaknutog na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

Slučajevi u kojima se otvoreni postupak
stečaja potrošača ne sprovodi

Član 45

- (1) Ako se na pripremnom ročištu utvrdi da imovina potrošača koja bi ušla u stečajnu masu, nije dovoljna ni za podmirenje troškova postupka ili je neznatne vrijednosti, sud će donijeti odluku o otvaranju i zaključenju postupka stečaja potrošača i istovremeno imenovati stečajnog upravnika i odlučiti o zahtjevu za oslobađanje od preostalih obaveza, ako je takav zahtjev podnešen.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovoga člana, primjenjuju se odredbe ovoga zakona o oslobađanju od preostalih obaveza.
- (3) Odluka iz stava 1 ovoga člana objavljuje se na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.
- (4) Stečajni upravnik može i nakon zaključenja postupka, a najkasnije u roku od dvije godine od donošenja odluke iz stava 1 ovoga člana, ako nije podnešen ili nije prihvaćen prijedlog za oslobađanje od preostalih obaveza, u ime potrošača, a za račun stečajne mase, unovčiti imovinu potrošača i prikupljenim sredstvima podmiriti nastale troškove postupka.
- (5) O obavljenim radnjama iz stava 4 ovoga člana stečajni upravnik je dužan podnositi izvještaj sudu.

GLAVA VII
STEČAJNA MASA I STEČAJNI POVJERIOCI

Stečajna masa

Član 46

Stečajna masa obuhvata cjelokupnu imovinu potrošača koju je potrošač stekao do zaključenja postupka, odnosno do protoka vremena provjere ponašanja, osim imovine na kojoj se ne može sprovesti pljenidba u skladu s odredbama odgovarajućeg zakona.

Raspolaganja potrošača stečajnom masom

Član 47

(1) Raspolaganja potrošača predmetima iz stečajne mase, nakon otvaranja postupka stečaja potrošača bez pravnog su dejstva, osim onih raspolaganja za koja važe opšta pravila o zaštiti interesa i koja su zavedena u javnim knjigama.

(2) Drugoj će se strani vratiti njena protivčinidba iz stečajne mase ako je njome povećana vrijednost stečajne mase.

Radnje u korist potrošača

Član 48

(1) Ako treće lice direktno ispuni obavezu potrošaču, nakon otvaranja postupka stečaja potrošača, a prije javnog saopštenja o otvaranju postupka, iako je obavezu trebalo ispuniti u korist stečajne mase, takvim se ispunjenjem treće lice oslobađa svoje obaveze, ako dokaže da u vrijeme ispunjenja nije znalo da je postupak stečaja potrošača otvoren.

(2) U slučaju iz stava 1 ovoga člana, potrošač je obavezan iznos koji mu je treće lice dalo radi namirenja svoje obaveze uplatiti na poseban račun koji je stečajni upravnik otvorio radi sprovođenja postupka stečaja potrošača, shodno članu 23.

Nasljedstvo

Član 49

- (1) Ako je potrošač stekao nasljedstvo prije otvaranja ili tokom postupka stečaja potrošača, imovina stečena po tom osnovu unosi se u stečajnu masu.
- (2) Ako se potrošač odrekne nasljedstva nakon otvaranja postupka stečaja potrošača ili neposredno prije otvaranja, sud će ocijeniti razloge takvog odricanja, te će uzeti u obzir ocjenu razloga pri odlučivanju o oslobađanju od preostalih obaveza, a ako utvrdi da se potrošač odrekao nasljedstva sa namjerom oštećenja povjerilaca, sud može donijeti odluku o obustavi postupka oslobađanja od preostalih obaveza.
- (3) Prije donošenja odluke iz stava 2 ovoga člana, sud će saslušati povjerioce i potrošača.

Pobijanje pravnih radnji potrošača

Član 50

- (1) Pravne radnje preduzete prije otvaranja postupka stečaja potrošača kojima se remeti ravnomjerno namirenje stečajnih povjerilaca, odnosno kojima se pojedini povjerioci stavljaju u povoljniji položaj, stečajni upravnik u ime potrošača i povjerioci može pobijati u skladu sa odredbama ovoga zakona.
- (2) S pravnom radnjom izjednačeno je i propuštanje zbog kojeg je potrošač izgubio neko pravo ili kojim su protiv njega imovinskopравни zahtjevi bili zasnovani, održani ili osigurani.

Posebna pravila o unovčavanju stečajne mase

Član 51

- (1) Pri unovčavanju stečajne mase, stečajni upravnik je dužan voditi računa o dostojanstvu potrošača.
- (2) Stečajni upravnik mora da se pobrine da potrošaču mjesečno ostane dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba i troškova stanovanja.
- (3) Visinu sredstava iz stava 2 ovoga člana stečajni upravnik određuje uz odgovarajuću primjenu posebnog propisa kojim se urjeđuju prava iz sistema socijalne zaštite i

upoređivanjem podataka o prosječnim troškovima života, prosječnoj potrošačkoj korpi, troškovima obrazovanja i zdravstvenim potrebama potrošača.

- (4) Potrošaču se, na njegov zahtjev, ne može prodati nekretnina koja mu je potrebna za stanovanje:
  - 1) ako u vlasništvu nema drugu nekretninu,
  - 2) ako na raspolaganju nema drugi smještaj, niti ga je u mogućnosti osigurati ili
  - 3) ukoliko je pomenuta nekretnina srazmjerna njegovim potrebama i potrebama njegove najuže porodice.
- (5) Sud je dužan voditi računa o tome da nekretnina bude srazmjerna osnovnim stambenim potrebama potrošača.
- (6) Ukoliko sud na osnovu relevantnih pokazatelja procijeni da je stambena jedinica nesrazmjerno velika za potrošača, može predložiti njenu prodaju do dijela namirenja dugovanja, uz uslov obezbjeđenja kupovine odgovarajuće stambene jedinice za potrebe potrošača.
- (7) Zahtjev iz stava 4 ovoga člana, da se ne prodaje nekretnina, potrošač je dužan pisano obrazložiti.
- (8) Sud je dužan pozvati povjerioce koji imaju različno pravo na nekretnini da se izjasne daju li svoj pristanak na zahtjev potrošača iz stava 4 ovoga člana i u roku od 15 dana od pribavljenog izjašnjenja donijeti odluku o prijedlogu iz stava 6 ovog člana.
- (9) Ako su različni povjerioci i potrošač dali svoj pristanak, u slučaju iz stava 8 ovoga člana, sud odlučuje da li se nekretnina prodaje do okončanja perioda provjere ponašanja, nakon čega će ocijeniti svrhu prodaje nekretnine vodeći računa o opsegu namirenja povjerilaca koji imaju različno pravo na nekretnini.
- (10) Sud može bez odlaganja ukinuti odluku iz stava 8 ovoga člana ako utvrdi da potrošač ne ispunjava obaveze propisane ovim zakonom.
- (11) Protiv odluka iz stava 8, 9 i 10 ovoga člana povjerioci i potrošač mogu podnijeti žalbu u roku od tri dana.
- (12) Žalba ne odlaže izvršenje.

Prelaz prava potrošača na stečajnog upravnika

Član 52

(1) Otvaranjem postupka stečaja potrošača imovinska prava potrošača prelaze na stečajnog upravnika kao i prava potrošača na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu tako da:

- 1) Potrošač ne može sklapati ugovore i obavljati druge pravne poslove ili radnje, predmet kojih je raspolaganje njegovom imovinom koja ulazi u stečajnu masu.
- 2) Potrošač bez saglasnosti suda ne može:
  - Uzeti kredit ili biti žirant
  - Otvoriti novi transakcioni ili drugi novčani račun.

(2) Potrošač prenosi svoja založiva potraživanja na stečajnog upravnika izjavom datom pred sudom, a u kojoj je dužan navesti je li imovinskim pravima iz stava 1 ovoga člana već ranije raspolagao, što je definisano članom 63 ovoga zakona.

(3) Sud utvrđuje prenos iz stava 2 ovoga člana rješenjem.

Potraživanja na kojima

postoje razlučna i izlučna prava

Član 53

(1) Stečajni upravnik nije ovlašćen unovčavati predmete na kojima postoje založna ili druga razlučna prava.

(2) Unovčenje iz stava 1 ovoga člana pripada isključivo povjeriocima.

(3) Sud je ovlašćen da naloži povjeriocu unovčavanje predmeta u roku od 60 dana.

(4) Ako povjerilac propusti unovčavanje predmeta u roku iz stava 3 ovoga člana, pravo unovčavanja prelazi na stečajnog upravnika.

(5) Sud može donijeti odluku da se neće unovčavati predmeti, ako bi troškovi unovčavanja bili veći od iznosa dobijenog za predmete i u tom slučaju će potrošaču

odrediti rok u kojem mora da plati stečajnom upravniku iznos koji odgovara iznosu mase koja bi se podijelila povjeriocima.

(6) Sud može donijeti odluku o oslobađanju od preostalih obaveza tek nakon isteka roka u kojem je potrošač obavezan uplatiti stečajnom upravniku iznos koji odgovara onome što bi se unovčavanjem mase dobilo za raspodjelu povjeriocima.

(7) Zabranjeno je unovčenje iz stava 3 i stava 4 ovoga člana ispod polovine procijenjene vrijednosti imovine.

(8) Na izlučne povjerioce se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o stečaju.

Obavljanje djelatnosti slobodnog zanimanja

Član 54

(1) Potrošač može nakon pokretanja postupka stečaja započeti poslovanje kao privrednik ili može obavljati djelatnosti slobodnog zanimanja, ako to sud izričito dopusti.

(2) Potrošač je obavezan, u slučaju iz stava 1 ovoga člana, sudu podnijeti prijedlog u kojem će navesti:

- 1) Opis poslova koje će obavljati;
- 2) Planiranu dobit i pretpostavke na osnovu kojih bi sud mogao utvrditi svrhu prijedloga;
- 3) Okolnosti vezane za njegovo pređašnje poslovanje.

(3) Potrošač može u prijedlogu iz stava 2 ovoga člana zahtijevati da se iz stečajne mase izuzmu mašine, oprema, zalihe materijala ili druga imovina koja je potrebna za poslovanje, izuzev nekretnina, i u tom slučaju prijedlog mora da sadrži:

- 1) Detaljan popis imovine;
- 2) Mjesečni iznos nadoknade za izuzetu imovinu, koji ne može biti veći od 0.5% tržišne vrijednosti dijela imovine koja je izuzeta iz stečajne mase, a koji se potrošač obavezuje uplaćivati u stečajnu masu.

(4) Sud će donijeti odluku o dopuštenju poslovanja uz prethodno mišljenje povjerilaca i stečajnog upravnika:

- 1) Ako je istovremeno ili ranije donio odluku o otvaranju postupka i oslobađanju od preostalih obaveza,
- 2) Ako stekne uvjerenje da će potrošač ostvariti dobit i biti u mogućnosti plaćati mjesečni iznos naknade za imovinu izuzetu iz stečajne mase.

Ukidanje dopuštenja obavljanja djelatnosti

Član 55

(1) Sud može na prijedlog stečajnog upravnika ili povjerioca ukinuti dopuštenje obavljanja djelatnosti ako potrošač:

- 1) ne ispunjava svoje obaveze plaćanja mjesečne naknade za imovinu izuzetu iz stečajne mase, ili
- 2) u izvještaju o dobiti i gubitku iskaže gubitak ili se takav gubitak utvrdi analizom, osim ako sud stekne uvjerenje da će potrošač u sljedećem razdoblju ostvariti dobit.

(2) Ako sud ukine dopuštenje obavljanja djelatnosti, u stečajnu masu vратиće se izuzeti dio imovine i ostvarena dobit.

(3) Neispunjene obaveze nastale obavljanjem djelatnosti smatraju se troškovima postupka.

GLAVA VIII

ZAKLJUČENJE POSTUPKA STEČAJA POTROŠAČA

Sastavljanje završnog spiska potraživanja i odlučivanje
o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza

Član 56

(1) Stečajni upravnik je dužan sastaviti završni spisak potraživanja o kojem se raspravlja na posebnom ročištu.

(2) Prigovore na završni spisak potraživanja povjerioci moraju obrazložiti, a o prigovorima odlučuje stečajni upravnik vodeći se pri tome načelom vjerovatnosti osnovanosti pojedinih potraživanja.

(3) Potraživanje se smatra utvrđenim ako ga na ročištu prizna stečajni upravnik, a ne ospori neki od povjerilaca.

(4) Na osporena potraživanja primjenjuju se na odgovarajući način odredbe Zakona o stečaju.

(5) Sud će nakon sastavljanja završnog spiska potraživanja odlučiti o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza, ako su ispunjene pretpostavke propisane ovim zakonom i ako naknadno ne nastupi uskraćivanje od oslobađanja.

(6) Nakon sastavljanja završnog spiska potraživanja i odluke o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza sud će zaključiti stečajni postupak.

(7) Ako je donešena odluka o prihvatanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza, period provjere dobrog ponašanja započinje teći od zaključenja postupka stečaja potrošača, pa do odluke o oslobađanju od preostalih obaveza ili do odluke o odbijanju oslobađanja od preostalih obaveza.

Zaključenje postupka

Član 57

(1) Sud može zaključiti postupak stečaja potrošača nakon pravosnažnosti rješenja o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza.

(2) U rješenju o prihvatanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza sud će odrediti razdoblje provjere ponašanja koje počinje teći od zaključenja postupka stečaja potrošača.

(3) U razdoblju provjere ponašanja stečajni upravnik je dužan unovčavati i obavljati raspodjelu potrošačeve imovine u skladu sa završnim spiskom potraživanja i odredbama ovoga zakona.

GLAVA IX
PERIOD PROVJERE PONAŠANJA

I

OSLOBAĐANJE OD PREOSTALIH OBAVEZA

Prijedlog za oslobođanje od preostalih obaveza

Član 58

Potrošač se može u skladu sa odredbama ovoga zakona osloboditi svojih obaveza prema povjericima koje su u stečajnom postupku ostale nenamirene.

Član 59

(1) Potrošač na pisani prijedlog može biti oslobođen preostalih obaveza prema povjericima, ako podnese sudu odgovarajući prijedlog u skladu s odredbama ovoga zakona.

(2) Prijedlog iz stava 1 ovoga člana potrošač može podnijeti uz prijedlog za pokretanje postupka stečaja potrošača odnosno najkasnije do zaključenja postupka stečaja.

Period provjere dobrog ponašanja i

oslobođanje od preostalih obaveza.

Član 60

(1) Prije donošenja odluke o prijedlogu za oslobođanje od preostalih obaveza, sud će odrediti period provjere ponašanja potrošača.

(2) Sud će u slučaju iz stava 1 ovoga člana odrediti period provjere dobrog ponašanja koji ne može biti kraći od dvije godine niti duži od sedam godina.

(3) Nakon isteka određenog perioda provjere dobrog ponašanja, sud će pod pretpostavkama propisanim ovim zakonom donijeti rješenje o oslobođanju potrošača od preostalih obaveza.

Obaveze potrošača u periodu provjere
dobrog ponašanja

Član 61

- (1) U periodu provjere dobrog ponašanja potrošač je obavezan baviti se primjerenim zanimanjem, te ne smije odbiti odgovarajuće zaposlenje ili obavljanje djelatnosti.
- (2) Potrošač ne smije odbiti sezonske poslove ukoliko je za obavljanje istih kvalifikovan.
- (3) Potrošač je obavezan predati stečajnom upravniku polovinu vrijednosti imovine koju stekne nasljeđivanjem ili s obzirom na buduće pravo nasljeđivanja.
- (4) Potrošač je obavezan jednom mjesečno javiti se stečajnom upravniku.
- (5) Potrošač je obavezan bez odlaganja prijaviti stečajnom upravniku svaku promjenu mjesta stanovanja ili mjesta zaposlenja.
- (6) Potrošač ne smije zatajiti nijedan iznos obuhvaćen izjavom o ustupanju, niti imovinu pa je dužan sudu i stečajnom upravniku, na njihov zahtjev, dati obavještenja o svom zaposlenju ili svojim nastojanjima da nađe zaposlenje, kao i o svojim primanjima i imovini.
- (7) U slučaju lične uprave koja je regulisana odredbama člana 71 ovoga zakona potrošač je obavezan plaćanja radi namirenja povjerioca obavljati na način da ni jednom od povjerilaca ne daje posebnu prednost.
- (8) Ako sud ocijeni da potrošač očigledno ne zna racionalno upravljati svojom imovinom, uputiće ga u odgovarajuće savjetovalište radi podučavanja.
- (9) Ako se potrošač u periodu kašnjenja izmirenja dugova bude pridržavao svih navedenih obaveza, sud ga nakon isteka roka kašnjenja može osloboditi od preostalih obaveza.
- (10) Sud o oslobađanju od preostalih obaveza odlučuje posebnim rješenjem.
- (11) Protiv rješenja iz stava 10 ovoga člana povjerioci mogu uložiti žalbu u roku od osam dana od objave na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

Najava oslobodenja od preostalih obaveza

Član 62

(1) Ako utvrdi da ne postoje razlozi za odbijanje prijedloga za oslobodenje, sud će odrediti oslobađanje potrošača od preostalih obaveza uz uslov ispunjenja obaveza propisanih u članu 61 ovoga zakona odnosno ako ne nastupe pretpostavke predviđene odredbama člana 45 ovoga zakona.

(2) Sud će rješenjem odrediti stečajnog upravnika na kojega prelaze založiva potraživanja potrošača u skladu s izjavom o ustupanju.

Ustupanje potraživanja

Član 63

(1) Izjavom o ustupanju potrošač ustupa svoja založiva potraživanja iz radnog odnosa ili drugo odgovarajuće tekuće potraživanje na stečajnog upravnika, za vrijeme perioda provjere dobrog ponašanja.

(2) Potrošač je u izjavi obavezan navesti je li potraživanja iz stava 1 ovoga člana već ranije ustupio ili založio trećoj osobi.

(3) Sporazumi kojima se ustupa potraživanje potrošača iz stava 2 ovoga člana uslovljava ili na drugi način ograničava, nemaju pravnog učinka ako se njima onemogućava ili ograničava dejstvo izjave o ustupanju.

(4) Tokom trajanja ustupa nije dozvoljeno izvršenje u korist pojedinih povjerioca.

Odluka o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza

Član 64

(1) Sud je, prije donošenja odluke o prihvatanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza, dužan pribaviti mišljenje povjerilaca.

(2) Ako sud prihvati prijedlog za oslobađanje od preostalih obaveza, odrediće period provjere ponašanja koje ne može biti kraće od dvije godine niti duže od sedam godina, shodno članu 60 ovoga zakona.

Odbijanje prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza

Član 65

- (1) Sud će na prijedlog stečajnog upravnika ili povjerioca odbiti prijedlog potrošača i uskratiti oslobađanje od preostalih obaveza:
- 1) Ako je potrošač za vrijeme trajanja perioda provjere dobrog ponašanja pravosnažno osuđen zbog krivičnog djela koje bi upućivalo na potrošačevu nesavjesnost pri ispunjavanju svojih dužnosti i obaveza.
  - 2) Ako je potrošač pravosnažno osuđen zbog krivičnih djela protiv privrede - oštećenja povjerioca.
  - 3) Ako potrošač tokom trajanja postupka povrijedi svoje dužnosti i time onemogući namirenje stečajnih povjerilaca.
  - 4) Ako je potrošač u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje postupka ili nakon toga, namjerno ili iz krajnje nepažnje onemogućio namirenje povjerioca time što je preuzimao neprimjerene obaveze, rasipao svoju imovinu ili bez izgleda za poboljšanje privrednog položaja odlagao otvaranje stečajnoga postupka.
  - 5) Ako je potrošač u posljednje tri godine koje su prethodile podnošenju prijedloga za otvaranje postupka stečaja potrošača ili nakon toga namjerno ili iz krajnje nepažnje dao netačne ili nepotpune podatke o svojim imovinskim prilikama, kako bi dobio kredit, primio plaćanja iz javnih sredstava ili izbjegao plaćanje poreza ili drugih javnih obaveza.
  - 6) Ako je potrošač tokom postupka namjerno ili iz krajnje nepažnje povrijedio svoje dužnosti izvještavanja i saradnje prema ovom zakonu.
  - 7) Ako je potrošač namjerno ili krajnjom nepažnjom naveo netačne podatke u popisu imovine, povjerilaca i dugovanja.
  - 8) Ako iznosi koji su uplaćeni za prethodnu godinu njegovog rada nijesu dovoljni za pokriće minimalne nagrade stečajnog upravnika, a potrošač ne doplati iznos koji nedostaje u roku od 15 dana od dana kada je dobio pismeni poziv stečajnog upravnika da izvrši plaćanje.

- (2) Prijedlog iz stava 1 ovoga člana može se podnijeti u roku od godinu dana od dana kada su stečajni upravnik ili povjerilac saznali za pravosnažnu presudu kojom je potrošač osuđen za krivično djelo, odnosno radnju kojom je povrijedio svoju dužnost.
- (3) Prijedlog iz stava 2 ovoga člana je dopušten samo ako povjerilac isti učini vjerovatnim.
- (4) Potrošač je dužan davati informacije o ispunjavanju svojih dužnosti.
- (5) U slučaju da potrošač bez valjanoga razloga ne pruži tražene informacije, ili ako neopravdano izostane sa ročišta koje je sud zakazao radi davanja informacije, uskratiće se oslobađanje od preostalih obaveza.
- (6) Prije donošenja odluke o uskraćivanju oslobađanja od preostalih obaveza, sud će saslušati potrošača, stečajnog upravnika i povjerioce.
- (7) Povjerilac može predložiti sudu odbijanje prijedloga potrošača za oslobađanje od preostalih obaveza uz obavezno navođenje razloga iz stava 1 ovoga člana radi kojeg predlaže odbijanje prijedloga.
- (8) Pravo na žalbu protiv rješenja o odbijanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza ima potrošač, a pravo na žalbu protiv rješenja o prihvatanju prijedloga ima svaki povjerilac koji se na završnom ročištu usprotivio prijedlogu.
- (9) Uskraćivanje oslobađanja od preostalih obaveza se objavljuje na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

Obaveze izuzete od oslobađanja

Član 66

Oslobađanje od preostalih obaveza ne može se sprovesti u odnosu na:

- 1) obaveze koje se odnose na izdržavanje djece, roditelja i drugih osoba koje je potrošač obavezan izdržavati;
- 2) imovinsku korist ostvarenu krivičnim djelom ili prekršajem;
- 3) naknadu štete nastale krivičnim djelom ili prekršajem i
- 4) poreske obaveze.

Odluka o oslobađanju od preostalih obaveza

Član 67

- (1) Nakon isteka perioda provjere ponašanja, sud odlučuje o prijedlogu za oslobođenje od preostalih obaveza rješenjem uz prethodno mišljenje povjericilaca.
- (2) Sud će pod pretpostavkama propisanim ovim zakonom donijeti rješenje o oslobađanju potrošača od preostalih obaveza.
- (3) Protiv rješenja o oslobađanju potrošača od preostalih obaveza, iz stava 1 ovoga člana potrošač i povjerioci mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana od objave rješenja na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.
- (4) Oslobađanje od preostalih obaveza ima pravni učinak na sve povjerioce uključujući i povjerioce koji potraživanja nijesu prijavili u postupku stečaja potrošača.
- (5) Pravosnažno rješenje će se objaviti zajedno sa rješenjem o zaključenju postupka stečaja potrošača na internet stranici, e - oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.
- (6) Pravosnažnošću rješenja o oslobađanju od preostalih obaveza prestaju važiti izjave o ustupu, služba stečajnog upravnika i ograničenja prava potrošača.

Registar potrošača oslobođenih

od preostalih obaveza

Član 68

- (1) Ministarstvo pravde vodi evidenciju potrošača u odnosu na koje je u ranijem postupku donijeto rješenje o oslobađanju od preostalih obaveza, kroz odgovarajući registar.
- (2) Pravilnik o registru potrošača oslobođenih od preostalih obaveza donosi Ministarstvo pravde.

Jednako postupanje prema svim povjeriocima

Član 69

- (1) Tokom trajanja postupka, nad imovinom potrošača kojom stečajni upravnik upravlja u ime i za račun potrošača, nije dopuštena pljenidba ili prisilna naplata u korist pojedinih stečajnih povjerilaca.
- (2) Ništavan je svaki sporazum između potrošača ili trećih lica i pojedinih povjerilaca na osnovu kojeg bi neki od njih stekao neku posebnu prednost.
- (3) Potraživanjem iznosa obuhvaćenih izjavom o ustupu, obavezana osoba može prebiti svoja potraživanja prema potrošaču samo ako bi ona u slučaju nastavka postupka stečaja potrošača imala pravo na kompezaciju.

Nastavak postupka

Član 70

- (1) Postupak stečaja potrošača nastaviće se nakon smrti potrošača.
- (2) Postupak iz stava 1 ovoga člana nastavlja se voditi radi ostvarivanja ukupnog namirenja povjerilaca iz imovine potrošača u postupku stečaja.
- (3) Postupak se nastavlja u odnosu na nasljednike potrošača.
- (4) Nasljednici odgovaraju za dugove shodno Zakonu o nasljeđivanju.
- (5) Ako nema nasljednika stečajna masa će se razdijeliti povjeriocima u skladu sa pravilima ovoga zakona.

GLAVA X

LIČNA UPRAVA I JEDNOSTAVNI POSTUPAK

Lična uprava

Član 71

(1) Sud može rješenjem o otvaranju postupka stečaja potrošača, na prijedlog potrošača i uz saglasnost povjerioca ovlastiti potrošača da sam upravlja i raspolaže stečajnom masom, u kom slučaju neće imenovati stečajnog upravnika.

(2) Prije donošenje odluke iz stava 1 ovoga člana sud će naročito voditi računa o broju povjerilaca i visini potraživanja te predvidivoj složenosti postupka.

(3) Sud će odbiti prijedlog potrošača da sam upravlja i raspolaže stečajnom masom, odnosno uskratice već dato odobrenje pod uslovima i na način opisan u članu 45 ovoga zakona.

GLAVA XI

MEĐUNARODNI STEČAJ

Nadležnost

Član 72

(1) Sud u Crnoj Gori će biti nadležan u postupku stečaja potrošača:

- 1) kad potrošač ima prebivalište odnosno boravište u državi Crnoj Gori,
- 2) kad potrošač koji nema prebivalište odnosno boravište u državi Crnoj Gori, u Crnoj Gori ostvaruje platu i/ili druga redovna primanja, odnosno ako je njegova imovina na teritoriji države Crne Gore.

(2) U postupku stečaja potrošača isključivo je nadležan osnovni sud na čijem području potrošač ima prebivalište odnosno boravište, sud na čijem području potrošač ostvaruje platu i/ili druga redovna primanja odnosno sud na čijem području se nalazi njegova imovina.

GLAVA XII

ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Član 73

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovoga zakona zasniva se na odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se Zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Globalni razvoj kreditne industrije rezultirao je znatnim porastom broja kreditno zaduženih građana. Rastu prezaduženosti građana doprinijela je i globalna ekonomska kriza zbog koje se povećala stopa nezaposlenosti istovremenosa smanjenjem životnog standarda građana Crne Gore i porastom cijena na tržištu.

Potrebno je imati na umu da je potrošač uvijek slabija strana u svakom pravnom odnosu te da ga kao građanina, u skladu sa odredbom člana 70 Ustava Crne Gore Zaštita potrošača, država štiti. Zabranjene su radnje kojima se narušava zdravlje, bezbjednost i privatnost potrošača. Takođe, u članu 72 Ustava se kaže da porodica uživa posebnu zaštitu, što je od izuzetnog značaja kada ukupna zaduženja potrošača posmatramo ne samo kao obligacioni odnos, već kad tom ekonomskom procesu pristupimo i sa sociološkog, psihološkog i socijalnog aspekta.

Crna Gora je ratifikovala Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) što za državu Crnu Goru predstavlja obavezu pružanja zaštite konvencijskih prava pojedinaca od strane domaćih sudova. Među najvažnijim pravima garantovanih Konvencijom, posebno mjesto zauzima pravo na poštovanje ličnog i porodičnog života (član 8) što je posebno važno istaći zbog toga što se veliki broj građana zbog dugovanja i eventualne pljenidbe imovine našao u situaciji da ostane bez svog doma. Nema sumnje da i povjerioci takođe zaslužuju efektivnu pravnu zaštitu i jedan od osnovnih ciljeva postupka stečaja potrošača je upravo njihovo

odgovarajuće i ravnomjerno namirenje, no treba voditi računa o tome da se oduzimanjem osnovnog životnog prostora pojedincu taj cilj skoro uvijek ne ispuni u najvećoj mogućoj mjeri.

Imajući u vidu da je prosječna bruto zarada crnogorskog građanina iznosila 731 eura za januar 2015. godine, a da je vrijednost minimalne potrošačke korpe za isti period 795,1 eura (Monstat), postavlja se pitanje šta je sa obavezama i dugovima koje građani moraju izmirivati u vidu redovnih dospjelih rata za kredite koje su za različite namjene uzeli, bilo da je riječ o rješavanju stambenih potreba, renoviranju i adaptaciji stambenog ili poslovnog prostora, gotovinskim kreditima, hipotekarnim i sl.

Posmatrano u periodu od 2011. godine pa do 2014. godine (zaključno sa III kvartalom 2014. godine), iznos ukupnih kredita odobrenih stanovništvu bio je 833,7 miliona eura 2011. godine, 809,1 miliona eura 2012. godine, 881,3 miliona eura 2013. godine i 892,7 miliona eura zaključno sa III kvartalom 2014. godine. Ukoliko taj iznos podijelimo sa brojem građana Crne Gore koji je shodno popisu iz 2011. godine iznosio 620.029 (Monstat) dug po stanovniku kretao se od 1.345 eura 2011. godine, 1.305 eura 2012. godine, 1.421 eura 2013. godine, pa do 1.440 eura 2014. godine. Posmatrajući 2014. godinu evidentno je da je došlo do rasta duga po stanovniku u odnosu na 2011. godinu.

Kada je riječ o kreditima sektora stanovništva koji kasne sa otplatom, na kraju septembra 2014. godine iznosili su 128,3 miliona eura i činili su 14,4% ukupno odobrenih kredita ovom sektoru, odnosno 27,4% kredita koji kasne cjelokupnog bankarskog sistema, što je više nego u 2012. godini. U 2012. godini 26,6% ukupnih kredita koji kasne s naplatom odnosilo se na kredite fizičkih lica i kredite po osnovu zaduženja na kreditnim karticama.

Imajući u vidu gore navedene podatke, kao i kretanja duga po stanovniku od 2011. do 2014. godine, uvođenje instituta stečaja potrošača za opšti principijelni cilj ima razvijanje sistema koji će rezultirati stvaranjem uslova insolventnim potrošačima za reprogramiranje njihovih obaveza ili za omogućavanje novog početka, a sa druge strane povjericima će se omogućiti ravnomjerno namirenje njihovih potraživanja. Posebni ciljevi odnose se na stvaranje uslova da se kroz neformalne (neinstitucionalne) i formalne (institucionalne) okvire postigne dogovor između povjerilaca i dužnika oko restrukturiranja postojećih potraživanja, stvaranje uslova za odgovorno i ekonomski racionalno ponašanje potrošača te rasterećenje sistema od bezuspješnih i višestrukih

postupaka zapljene imovine potrošača. Navedeni ciljevi su u skladu s najvišim evropskim vrijednostima i standardima kojima Crna Gora teži, a takođe i normativnim rješenjima država članica Evropske unije te ako zakonodavac ne preduzme ništa kako bi intervenisao u sadašnjoj situaciju u cilju razrješenja postojećeg problema, možemo očekivati povećanje negativnih trendova u privredi, povećanje broja postupaka zapljene imovine, blokada računa, dodatnih zaduživanja po nepovoljnim uslovima i posljedično povećanje broja insolventnih potrošača. Takođe, neuvođenjem postupka stečaja potrošača povjerioci čija su potraživanja osigurana založnim hipotekama i drugim stvarnim pravima za razliku od drugih kategorija povjerilaca postaće privilegovani.

Uvođenjem instituta stečaja potrošača, prezaduženim građanima omogućava se prilika za novi i odgovorniji početak kao i efektivno namirenje povjerilaca čak i u situaciji kada potrošač nema trenutnih sredstava iz kojih bi se mogla namiriti potraživanja povjerilaca.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske Unije, kao ni ratifikovane međunarodne konvencije sa kojima je potrebno uskladiti Prijedlog zakona o ličnom stečaju potrošača.

IV OBRAZLOŽENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim zakonom definišu se opšta pravila o ličnom stečaju potrošača, polazeći od razloga koji su osnov za postupak stečaja potrošača, preko uslova za otvaranje samog postupka, do mogućnosti oslobađanja potrošača od preostalih obaveza nakon isteka perioda provjere njegovog ponašanja.

Ovaj zakon sadrži dvanaest poglavlja i to: Osnovne odredbe, Vansudski postupak, Stečajni upravnik, Postupak pred sudom, Pokretanje postupka i pripremno ročište, Otvaranje postupka stečaja potrošača i pravne posljedice otvaranja, Stečajna masa i stečajni povjerioci, Zaključenje postupka stečaja potrošača, Period provjere ponašanja i oslobađanje od preostalih obaveza, Lična uprava, Međunarodni stečaj i Završne odredbe.

I Osnovne odredbe

U ovom poglavlju definisana su osnovna pitanja na koja se zakon odnosi. Predmet zakona, definisan članom 1, odnosi se na opšta pravila ličnog stečaja odnosno stečaja potrošača koji se našao u finansijskim poteškoćama, kako bi se kroz ovaj postupak povjeriocima omogućilo namirenje njihovih potraživanja a potrošaču druga prilika za normalan život. Shodno tome, ciljevi zakona, koji su propisani članom 2, tiču se, sa jedne strane izmirenja postojećih obaveza potrošača prema povjeriocima, a sa druge strane, daje se mogućnost oporavljenom i savjesnom potrošaču da opet vodi normalan život bez nagomilanih obaveza. Potrošačem se, u skladu sa članom 4, smatra svako fizičko lice, osim samostalnog trgovca pojedinca i zanatlije, koje sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, privredne ili profesionalne djelatnosti. Stečajni razlozi su takođe definisani u ovom poglavlju i posebno treba istaći da se, shodno članu 5 kojim su regulisani, potrošač smatra insolventnim ako više od šest mjeseci kasni sa jednom ili više dospjelih obaveza u ukupnom iznosu koji prelazi sedmostruki iznos njegove plate ili druge nadoknade koju prima redovno u istim periodima koji nijesu duži od dva mjeseca, ili ako je nezaposlen i više od pet mjeseci kasni sa obavezama u iznosu većem od 2.500,00 eura.

U ovom poglavlju, vodeći računa o rodnoj senzitivnosti, utvrđeno je i da svi izrazi za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste u ženskom rodu. II Vansudski postupak

Ovim poglavljem reguliše se pitanje vansudskog postupka kako bi se omogućilo razrješenje odnosa na jednostavniji i manje težak način u odnosu na stroga pravila u sudskom postupku, uvažavajući pri tome trendove i primjere dobrih praksi u zakonodavstvima država članica Evropske unije, kojima se podstiče vansudsko rješavanje sporova, ali i imajući u vidu preopterećenost pravosudnog sistema.

Vansudski postupak sprovodi se pred savjetovalištima kao jedna vrsta formularnog postupka čija je svrha, osim svojevrsnog posredovanja među učesnicima postupka, prikupljanje svih relevantnih podataka o potraživanjima povjerilaca i potrošačevoj imovini. Zbog uštede vremena i racionalizacije troškova, potrošač navedene podatke dostavlja i predstavlja savjetovalištu kao i povjeriocima, a naposljetku i samom sudu putem obrazaca kreiranog za tu svrhu. Važno je istaći da vansudski postupak traje 60 dana, za koji se rok može produžiti za još 30 dana ako savjetovalište ili učesnici u

postupku ocjene da postoji mogućnost sklapanja sporazuma. Vansudski sporazum sklopljen između potrošača i njegovih povjerenika ima učinak vansudske nagodbe i predstavlja plan izmirenja duga. Rok i način ispunjenja obaveza bitni su elementi plana. Navedenim zakonskim rješenjem nastoji se izbjeći sklapanje sporazuma koji u stvarnosti ne bi bio sprovodiv. (Članovi 6-15)

III Stečajni upravnik

U ovom dijelu se bliže određuje pojam stečajnog upravnika, uslovi i ograničenja za njegovo imenovanje, dužnosti i pravni položaj stečajnog upravnika, nagrada i nadoknada trošova stečajnom upravniku, pravila o unovčenju imovine potrošača i sl.

Članom 16 definišu se tijela u postupku pred sudom, a to su sudija i stečajni upravnik.

Uslovi za imenovanje stečajnog upravnika, koji su definisani članom 17, propisuju da se za stečajnog upravnika može imenovati fizičko lice koje je državljanin Crne Gore, koje ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit za stečajnog upravnika i koje se nalazi na listi stečajnih upravnika, a prilikom njegovog imenovanja posebna pažnja se mora voditi u pogledu njegove stručnosti i iskustva u vođenju postupka stečaja.

Članom 18 definišu se ograničenja u imenovanju stečajnog upravnika, tako za stečajnog upravnika ne može biti imenovano lice koje je osuđivano za krivično djelo ili kome je izrečena zabrana zbog povrede dužnosti, kao ni lice koje ima potraživanje/obavezu prema potrošaču, lice koje je u nekoj vrsti odnosa/srodstva sa potrošačem koji je u postupku stečaja ili sudijom koji void predmetni postupak, lice koje je ranije bilo smijenjeno sa dužnosti stečajnog upravnika ili u slučaju postojanja sukoba interesa.

Stečajni upravnici se upisuju u listu stečajnih upravnika, koju shodno članu 19 utvrđuje i vodi Ministarstvo pravde. Ministarstvo takođe propisuje program, uslove i način polaganja stručnog ispita za stečajnog upravnika u skladu sa članom 20.

Dužnosti stečajnog upravnika propisane su članom 21, ali i nadzor nad radom stečajnog upravnika i prigovor na njegov rad. Članom 22 utvrđuje se pravni položaj stečajnog upravnika, kao i mogućnost povjerenika da na stečajnog upravnika prenesu nadzor nad ispunjenjem obaveza potrošača.

Stečajni upravnik je obavezan da otvori poseban račun kod ovlaštene finansijske institucije za potrebe postupka stečaja potrošača najkasnije prvog radnog dana nakon što je imenovan za stečajnog upravnika, što je regulisano članom 23.

Članovi 24 i 25 odnose se na nadoknadu troškova stečajnom upravniku i bliže se urjeđuje način određivanja novčane nadoknade za stečajnog upravnika, kao i posljedice nemogućnosti pokrića minimalne naknade za stečajnog upravnika.

U slučaju kada povjerilac predlaže pokretanje postupka stečaja potrošača dužan je uplatiti dodatnu taksu u iznosu od 1.000,00 eura za Fond namijenjen za pokriće troškova stečajnog postupka, što je propisano članom 26.

Posljedni član ovoga poglavlja propisuje pravila koja se primjenjuju prilikom unovčenja imovine potrošača, gdje se naročito vodi računa o dostojanstvu potrošača i njegovim osnovnim životnim potrebama kako bi mogao voditi skroman život. Potrošač, shodno ovom članu ima pravo da predloži da se potraživanja povjerilaca namire na neki način drugačiji od prodaje i unovčavanja nekretnina, porodičnog nakita i predmeta posebne vrijednosti za potrošača.

IV Postupak pred sudom

U ovom dijelu definišu se osnovna načela postupka pred sudom.

Nadležni sud u postupku stečaja potrošača je osnovni sud na području opštine u kojoj potrošač ima prebivalište odnosno boravište shodno članu 28. U slučajevima koji nijesu definsani ovim zakonom primjenjuju se pravila parničnog postupka i odredbe zakona koji reguliše postupak stečaja, član 29.

Članom 30 definišu se načela postupka stečaja potrošača, gdje je posebno važno istaći da je ovaj postupak hitan.

Dostava pismena regulisana je članom 31 i shodno ovom članu smatra se da je dostava saopštenja strankama izvršena poslije osmog dana od objave pismena na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

Odluke se donose u obliku rješenja i zaključka shodno članu 32, a protiv rješenja, za razliku od zaključka moguće je izjaviti žalbu, za koju je rok osam dana, kako je propisano članom 33.

V Pokretanje postupka i pripremno ročište

Ako se potrošač u postupku pokušaja postizanja vansudskog sporazuma ne uspije dogovoriti s povjeriocima oko načina izmirenja postojećih potraživanja, postupak bi se nastavio pred nadležnim sudovima. Sam sudski postupak takođe ima elemente dobrovoljnosti te se potrošaču ponovno pruža prilika da postigne dogovor sa povjeriocima pred sudom u obliku sudske nagodbe. Navedenapitanja su regulisana ovim poglavljem.

Postupak stečaja potrošača može pokrenuti sam potrošač ili neki od povjerilaca prijedlogom, uz potvrdu da postupak vansudskog sporazuma nije uspio. Potrošač je obavezan uz prijedlog za pokretanje postupka priložiti popis imovine, povjerilaca, dugovanja i plan izmirenja duga, shodno članu 34.

Troškovi postupka definisani su članom 35. U slučaju da potrošač podnese prijedlog za pokretanje postupka troškovi koje potrošač snosi su u paušalnom iznosu od 500,00 eura, a u slučaju da potrošač nije u mogućnosti da pomenuti iznos uplati, postupak se neće otvoriti već će se primijeniti odredbe oslobađanja od preostalih obaveza. U slučaju da povjerioci podnesu zahtjev za pokretanje postupka stečaja potrošača, povjerilac mora uplatiti avans u iznosu koji zaključkom odredi sud u roku od 15 dana, jer će u suprotnom prijedlog biti odbačen.

Mogućnost zaustavljanja postupka u periodu od tri mjeseca, propisana je članom 36 u slučaju kada iz okolnosti proizilazi da bi potrošač i povjerioci mogli postići sporazum.

Prije nego se otvori postupak stečaja potrošača, zakazuje se pripremno ročište, koje je regulisano članovima 37 i 38, na kojem će se glasati o planu izmirenja duga. Ono što je posebno bitno pomenuti jeste da povjerioci imaju mogućnost da se izjasne o planu izmirenja duga u roku od 30 dana od dana objave poziva za pripremno ročište na internet stranici, e-oglasnoj tabli oglasnoj tabli sudova. Takođe, povjerioci čija potraživanja nijesu sadržana u planu izmirenja duga, mogu podnijeti zahtjev za dopunu ili izmjenu popisa u roku od 30 dana od objave poziva za pripremno ročište.

Članom 39 regulisan je glavni pretres na kojem se razmatra plan izmirenja duga odnosno odlučuje se o prihvatanju ili neprihvatanju plana. Pravo da traže ispunjenje svojih potraživanja imaju samo oni povjerioci, čija su potraživanja sadržana u planu, odnosno u slučaju da su izostavljena, samo oni povjerioci koji su u predviđenom roku podnijeli zahtjev za dopunu plana.

Narednim članom definisan je sam tok ročišta na kojem se razmatra plan izmirenja duga, kao i odlučivanje odnosno glasanje o prihvatanju.

Prihvatanje plana izmirenja duga regulisano je članom 41. Tako se, u slučaju kada se neki od povjerilaca u roku od 30 dana od objave poziva za glavni pretres ne izjasni o planu izmirenja duga, smatra da je dao pristanak na plan. U slučaju da niko od povjerilaca ne da neki prigovor na plan, plan se smatra prihvaćenim. U slučaju da svi povjerioci nijesu saglasni sa planom, sud može nadomjestiti nedostajući pristanak ako su povjerioci čija potraživanje prelaze polovinu ukupnih potraživanja dali svoj pristanak. Ukoliko se plan prihvati, prijedlog za otvaranje postupka stečaja potrošača, kao i prijedlog za oslobađanje od preostalih obaveza smatraju se povučeni.

Član 42 predstavlja situaciju neprihvatanja plana izmirenja duga, u kojem slučaju se postupak stečaja potrošača otvara uz primjenu pravila propisanih ovim zakonom.

VI Otvaranje postupka stečaja potrošača i pravne posljedice otvaranja

Ako se prethodno pomenuta nagodba ne sklopi, sud otvara stečajni postupak i imenuje stečajnog upravnika koji u daljem toku postupka ima ključnu ulogu u raspodjeli imovine potrošača i predstavlja svojevrsan most između suda, potrošača i povjerilaca. Osim ovih pitanja, ovim poglavljem definišu se i slučajevi u kojima se otvoreni postupak stečaja potrošača ne sprovodi.

Postupak stečaja potrošača smatra se otvorenim kada sud donese rješenje o otvaranju postupka, ukoliko prethodno nije postignut vansudski sporazum i ukoliko plan izmirenja duga nije prihvaćen, shodno članu 43. Istim rješenjem biće imenovan i stečajni upravnik. Žalba protiv ovog rješenja može biti izjavljena samo u odnosu na plan izmirenja duga.

Pravne posljedice otvaranja postupka nastupaju od trenutka objave rješenja o otvaranju postupka na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova u skladu sa članom 44.

Postupak stečaja potrošača, kako je propisano članom 45, ne sprovodi se ukoliko imovina potrošača koja bi ušla u stečajnu masu nije dovoljna ni za podmirenje troškova postupka odnosno neznatne je vrijednosti. Tada sud donosi odluku o otvaranju i zaključenju postupka i istovremeno imenuje stečajnog upravnika, ali i odlučuje o zahtjevu za oslobađanje od preostalih obaveza ukoliko je takav zahtjev podnešen.

VII Stečajna masa i stečajni povjerioci

Ovim poglavljem obuhvaćene su odredbe koje se tiču stečajne mase-njenog obuhvata, raspolaganja potrošača stečajnom masom, radnji trećih lica u korist potrošača koje moraju ući u stečajnu masu, pitanje nasljedstva i njegovog uključenja u stečajnu masu, ali i posebna pravila unovčavanja stečajne mase.

Članom 46 definiše se pojam stečajne mase koja predstavlja cjelokupnu imovinu koju je potrošač stekao do zaključenja postupka odnosno do protoka vremena provjere ponašanja, osim one imovine na kojoj se može sprovesti pljenidba u skladu sa odredbama odgovarajućeg zakona.

Potrošač ne može, shodno odredbama člana 47, nakon otvaranja postupka stečaja, raspolagati predmetima iz stečajne mase, osim u slučajevima kada je riječ o raspolaganjima za koja važe pravila o zaštiti interesa i koja su zavedena u javnim knjigama.

U slučajevima kada treće lice koje ima određenu neizmirenu obavezu odnosno dug prema potrošaču, pomenutu obavezu izmiri direktno potrošaču, a ne u korist stečajne mase, potrošač je dužan iznos koji mu je uplaćen uplatiti na poseban račun koji je stečajni upravnik otvorio za potrebu postupka stečaja u skladu sa članom 48.

Odredbama člana 49 propisuje se postupanje u slučajevima kada potrošač stiče nasljedstvo prije otvaranja ili tokom postupka stečaja, koje mora ulaziti u stečajnu masu. U situaciji da se potrošač odriče nasljedstva nakon ili neposredno prije otvaranja

postupka stečaja sud će procijeniti razloge takvog odricanja i u zavisnosti od razloga može donijeti i odluku o obustavi samog postupka.

Pravne radnje kojima se remeti namirenje povjerilaca stečajni upravnik i povjerioci mogu pobijati u skladu sa ovim zakonom, na osnovu člana 50.

Kada je riječ o unovčavanju stečajne mase, postoje određena pravila koja se moraju primijenjivati pri postupku unovčenja stečajne mase a ona su definisana članom 51. U prvom planu je vođenje računa o dostojanstvu potrošača u smislu da mu u toku postupka stečaja ostane dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba i troškova stanovanja. Iznos neophodan za pokriće osnovnih troškova života biće određen na osnovu primjene posebnog propisa kojim se urjeđuju prava iz sistema socijalne zaštite uz upoređivanje podataka o prosječnim troškovima života prosječnoj potrošačkoj korpi, troškovima obrazovanja i zdravstvenim potrebama potrošača. Takođe, ovim članom dalje, u cilju sprječavanja neželjenih posljedica za potrošača i društvo u cjelini, zakonodavac omogućava potrošaču da umjesto prodaje nekretnine predloži neki drugi način izmirenja obaveza uz uslov da je riječ o primarnoj nekretnini koja je potrebna za vlastito korištenje i srazmjerna njegovom nužnim potrebama odnosno, nužnim potrebama njegove porodice, ili da u vlasništvu nema drugu nekretninu i da na raspolaganju nema drugi smještaj niti ga je u mogućnosti osigurati. Na taj način država osigurava višestruku korist za sve učesnike postupka jer nikome nije u interesu da potrošač, koji je možda trenutno u finansijskim poteškoćama, postane socijalni slučaj koji je u krajnjem slučaju obaveza za cijelo društvo.

Kada dođe do otvaranja postupka stečaja potrošača imovinska prava sa potrošača prelaze na stečajnog upravnika, kao i upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu, što je propisano članom 52.

Član 53 propisuje postupanja u slučaju potraživanja na kojima postoje razlučna i izlučna prava. U takvim slučajevima stečajni upravnik nema ovlašćenja za unovčavanje takvih predmeta već to pravo imaju samo povjerioci. Osim u slučaju kada stečajni povjerilac propusti rok od 60 dana od dana kada sud naloži unovčavanje onda pravo unovčavanja prelazi na stečajnog upravnika. Sud može donijeti odluku da se određeni predmeti ne unovčavaju ukoliko bi troškovi takvog unovčavanja bili veći od iznosa koji bi se dobio za predmete.

Potrošač ima mogućnost započinjanja poslovanja nakon otvaranja postupka stečaja, uz odobrenje suda shodno odredbama člana 54. U nastavku ovoga člana određeno je da potrošač ima pravo da traži izuzimanje mašina, opreme, zaliha materijala i druge imovine u slučaju kada je navedena imovina potrebna za poslovanje, za šta će plaćati mjesečnu nadoknadu za izuzetu imovinu koja će se uplaćivati u stečajnu masu. Prije donošenja konačne odluke o dopuštenju poslovanja sud će prethodno pribaviti mišljenje povjerilaca i stečajnog upravnika.

Ukidanje dopuštenja za obavljanje određene djelatnosti odnosno poslovanja, regulisano članom 55, nastupiće ako potrošač ne uplaćuje mjesečnu naknadu za imovinu izuzetu iz stečajne mase, kao i u slučaju da poslovanje bude sa gubitkom, osim ukoliko sud ne stekne uvjerenje da će u narednom periodu potrošač ostvarivati dobit. Ukoliko dođe do ukidanja obavljanja djelatnosti izuzeti dio imovine vraća se u stečajnu masu.

VIII Zaključenje postupka stečaja potrošača

Stečajni postupak se zaključuje nakon sastavljanja završnog spiska potraživanja i odluke o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza.

Završni spisak potraživanja sastavlja stečajni upravnik kako je propisano članom 56. Ukoliko postoje prigovori na završni spisak potraživanja od strane povjerilaca, oni moraju biti obrazloženi, a stečajni upravnik će odlučiti o ispravnosti podnešenih prigovora. Nakon sastavljanja završnog spiska potraživanja i odluke o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza sud će zaključiti stečajni postupak.

Član 57 propisuje uslove za zaključenje postupka stečaja potrošača. Postupak stečaja potrošača se zaključuje nakon pravosnažnosti rješenja o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza. Rješenjem o prihvatanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza sud određuje razdoblje provjere ponašanja potrošača koje počinje teći od zaključenja postupka stečaja potrošača.

IX Period provjere ponašanja i oslobađanje od preostalih obaveza

Kao što je u prethodnom poglavlju pomenuto, potrošač može biti oslobođen od preostalih obaveza koje su u postupku ostale nenamirene shodno ovom zakonu. Uslovi za takav postupak definisani su članovima ovoga poglavlja.

Članovi 58 i 59 propisuju da potrošač može biti oslobođen od preostalih obaveza prema povjericima ukoliko sudu podnese odgovarajući prijedlog, koji može biti podnešen do zaključenja postupka stečaja potrošača.

Da bi odluka o oslobađanju od preostalih obaveza mogla da bude donešena prvo nastupa period provjere ponašanja potrošača. Predlagač je, uzimajući u obzir cilj samog zakona i osnovne postulate srodne evropske normative, članom 60 odredio adekvatan vremenski period provjere ponašanja potrošača koji podnese prijedlog za oslobođenje od preostalih obaveza, koji ne može biti kraći od dvije godnie odnosno duži od sedam godina.

Član 61 reguliše obaveze potrošača tokom perioda provjere ponašanja. U periodu provjere ponašanja koje će sud odrediti, zavisno od količine i vrijednosti imovine potrošača i njegove zaduženosti, potrošač bi bio dužan prijavljivati stačajnom upravniku sve promjene vezane za svoju imovinu, pokušati naći posao, ako ga nema, prihvatiti sezonske poslove ako je za obavljanje istih kvalifikovan te prijaviti svako sticanje nasljedstva koje ulazi u stečajnu masu. Potrošač ne smije zatajiti nijedan iznos niti imovinu, pa je dužan sudu i stečajnom upravniku, na njihov zahtjev, davati sve informacije koje mogu uticati na sam postupak kao i namirenje potraživanja povjerilaca. Osnovna svrha navedenog instituta je osloboditi savjesnog potrošača od preostalih obaveza te povjerioce namiriti u najvećoj mogućoj mjeri. U zavisnosti od potrošačevog postupanju tokom vremenskog perioda provjere ponašanja, zavisice odluka suda o oslobađanju od preostalih obaveza.

Ukoliko se utvrdi da ne postoje razlozi za odbijanje prijedloga za oslobađanje, na osnovu člana 62, sud će odrediti oslobađanje potrošača od preostalih obaveza. Shodno tome sud će rješenjem odrediti stečajnog upravnika na koga će preći založiva potraživanja potrošača na osnovu izjave o ustupanju.

Tokom perioda provjere ponašanja potrošač, shodno članu 63, ustupa svoja založiva potraživanja iz radnog odnosa ili drugo odgovarajuće tekuće potraživanje na stečajnog upravnika. Ukoliko je potrošač ranije ustupio ili založio pomenuta potraživanja trećem licu obavezan je istaći takav slučaj.

Prije donošenja odluke o prihvatanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza, sud će pribaviti mišljenje povjerilaca, što propisuje član 64 ovoga zakona.

Što se tiče nepoštenog potrošača, odnosno onog koji bi pokušao zloupotrijebiti institut oslobađanja od preostalih obaveza te cjelokupni postupak, članom 65 određeno je uskraćivanje od oslobađanja od preostalih obaveza koja će nastupiti ako se potrošač ne bude pridržavao svojih obaveza ili na drugi način pokuša izigrati povjerioci. Prijedlog za uskraćivanje potrošača od oslobađanja od preostalih obaveza mogu podnijeti povjerioci ili stečajni upravnik u roku od godinu dana od dana kada su saznali za povredu dužnosti potrošača. Potrošač ima pravo na žalbu protiv rješenja o odbijanju prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza, a pravo na žalbu protiv prihvatanja prijedloga za oslobađanje od preostalih obaveza ima svaki povjerilac koji se na završnom ročištu usprotivio prijedlogu.

Međutim, u svrhu zaštite javnog interesa, zakon članom 66 taksativno popisuje obaveze za koje ne postoji mogućnost oslobađanja. Tako se institut oslobađanja ne može primijeniti na obaveze koje se odnose na izdržavanje djece, roditelja i drugih osoba koje je potrošač dužan izdržavati, imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom ili prekršajem, naknadu štete nastalu kaznenim djelom ili prekršajem te porezne obaveze.

Nakon isteka perioda provjere ponašanja potrošača, sud će odlučiti o prijedlogu za oslobađanje od preostalih obaveza rješenjem što je definisano članom 67. Žalba na rješenje može biti podnešena u roku od osam dana od objave rješenja na internet stranici, e-oglasnoj tabli i oglasnoj tabli sudova.

Shodno članu 68 Ministarstvo pravde je dužno da vodi evidenciju potrošača koji su u prethodnom periodu oslobođeni od preostalih obaveza na osnovu pravilnika kojim će se bliže odrediti pitanje vođenja registra potrošača oslobođenih od preostalih obaveza.

Tokom trajanja postupka koji je predmet ovoga zakona, nikakvo činjenje u korist pojedinih povjerilaca nije dozvoljeno, bilo da je riječ o pljenidbi ili prisilnoj naplati ili nekoj vrsti sporazuma između potrošača ili trećih lica i pojedinih povjerilaca, kako je regulisano članom 69.

U slučaju smrti potrošača, postupak stečaja se nastavlja radi ukupnog namirenja povjerilaca u odnosu na nasljednike potrošača u skladu sa članom 70.

X Lična uprava

Ovim poglavljem potrošaču se daje mogućnost da sam upravlja i raspolaže stečajnom masom.

U skladu sa članom 71, potrošač uz saglasnost povjerilaca može od strane suda biti ovlašćen da sam upravlja i raspolaže stečajnom masom. U tom slučaju ne imenuje se stečajni upravnik.

XI Međunarodni stečaj

Ovim poglavljem regulisano je da će sud u Crnoj Gori biti nadležan u postupku stečaja potrošača kada on ima prebivalište odnosno boravište u Crnoj Gori, kada iako nema prebivalište/boravište platu ili druga redovna primanja ostvaruje na teritoriji Crne Gore, odnosno ima imovinu u Crnoj Gori.

XII Završne odredbe

Kroz završne odredbe definisano je stupanje na snagu ovoga zakona.

V POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovoga zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.